

Amsterdam, 26 april 2021

[Betrokkene]

Betreft: Schikkingsaanbod

Geachte [Betrokkene],

Het Instituut Sportrechtspraak (ISR) heeft naar aanleiding van een melding van de KNVB een onderzoek ingesteld naar mogelijke overtredingen van de gedragsregels als bepaald in het Reglement Seksuele Intimidatie van 1 april 2019 (<https://www.isr.nl/seksuele-intimidatie/reglementen>), door u gepleegd als lid van [vereniging], waar u actief was als trainer van 11 tot 13 jarige.

Naar aanleiding van de onderzoeksbevindingen bent u gehoord door onafhankelijke onderzoekers van het ISR, en geconfronteerd met de verklaringen van melders en betrokkenen.

Feiten en kwalificatie

Op basis van de verklaringen en de berichten ben ik van oordeel dat u de hiernavolgende gedragsregels niet heeft nageleefd:

- artikel 6 lid 3, te weten: *Met betrekking tot begeleiders in de sport binnen de sportbond gelden de volgende gedragsregels: Hij moet zorgen voor een omgeving en een sfeer waarbinnen de sporter zich veilig voelt te verkeren. In het kader van deze norm wordt, doch niet uitsluitend, als een overtreding beschouwd:
 - ii. het participeren in vormen van seksuele intimidatie of aanmoedigen van anderen daartoe;
 - iii. het door begeleider in woord of gedrag scheppen van een seksueel of erotisch geladen sfeer) of aan het voortbestaan daarvan een bijdrage leveren;*
- artikel 6 lid 5, te weten: *De begeleider realiseert zich dat het begrip afhankelijkheid of het uitoefenen van macht niet alleen betekent het direct kunnen verlenen van gunsten waardoor de sporter in een voordeligere positie komt te verkeren ten opzichte van andere sporters, maar ook een verminderde zelfregie kan betekenen. Onder verminderde zelfregie wordt verstaan het niet althans onvoldoende kunnen maken van eigen keuzen en het onvoldoende kunnen beschikken over eigen kracht om zelf oplossingen te verzinnen voor problemen en een gebrek aan zelfredzaamheid.*
- artikel 6 lid 7 jo. lid 8 sub vi, te weten: *De begeleider onthoudt zich ervan de sporter te bejegenen op een wijze die de sporter in zijn waardigheid aantast en verder in het privéleven van de sporter door te dringen dan nodig is voor het gezamenlijk gestelde doel.*

- artikel 6 lid 12, te weten: *De begeleider onthoudt zich van (verbale) seksueel getinte intimiteiten via welk communicatiemiddel dan ook. In het kader van deze norm wordt, doch niet uitsluitend, als een overtreding beschouwd:*
 - *i. grove seksueel getinte opmerkingen, schuine moppen;*
 - *ii. grapjes of ontboezemingen over andermans seksleven;*
 - *iii. (dubbelzinnige) opmerkingen met verwijzing naar iemands seksuele leven of geaardheid;*
 - *iv. niet-functionele vragen over het seksleven van de sporter;*
 - *v. ontboezemingen over eigen seksleven of seksuele verlangens.*

- artikel 6 lid 16, te weten: *In die gevallen waarin de gedragsregels niet (direct) voorzien, ligt het binnen de verantwoordelijkheid van de begeleider in de geest hiervan te handelen.*

- artikel 6 lid 17, te weten: *Van een begeleider wordt in het bijzonder verwacht dat hij professioneel handelt en dat hij zich bewust is van zijn voorbeeldfunctie, dat wil zeggen dat hij handelt overeenkomstig de geldende standaard.*

De meldingen hebben betrekking op de periode waar u als trainer actief was van een jo13 team van [vereniging]. Uit de meldingen en het onderzoek komt naar voren dat er sprake is geweest van het versturen van meerdere seksueel getinte appjes en vragenlijsten aan enkelen van uw pupillen.

Binnen de sport gelden er voor trainers en begeleiders aanvullende eisen. Het scheppen van een sfeer waarin sociale veiligheid gewaarborgd is, vergt dat de trainer zich onthoudt van elk ongepast of grensoverschrijdend gedrag, waaronder seksueel getinte opmerkingen. Ook dringt de trainer niet verder in het privéleven van sporters dan noodzakelijk is. De trainer dient zich bovendien bewust te zijn van zijn positie, waarin sprake is van machtsongelijkheid en soms ook afhankelijkheid en misbruikt die positie dus niet. De trainer is, zeker in het geval van minderjarige sporters ook nog eens een voorbeeld en onthoudt zich van gedragingen en uitlatingen die norm overschrijdend van aard zijn.

Uit het onderzoek volgt dat u zich ten tijde van de gedragingen onvoldoende bewust bent geweest van die zorgplicht. Dat is, gelet op uw jonge leeftijd, nog niet zo heel vreemd. Wat vooral heeft geleid tot grote zorgen is dat u, naast het niet invullen van die zorgplicht, kennelijk zonder gebleken interne drempel, slecht voorbeeldgedrag maar bovenal seksueel norm overschrijdend gedrag heeft getoond. Die zorgen worden nog eens versterkt, nu is gebleken dat u, ondanks het feit dat u zich nadien kennelijk realiseerde dat u fout bezig was (de verzoeken aan meerdere spelers om het berichtenverkeer te verwijderen, kunnen niet anders opgevat worden), op dat moment niet in staat bleek uw gedrag aanstonds aan te passen.

Daarop gewezen erkent u dat u de grenzen heeft overschreden, maar tevens is aannemelijk geworden dat het voor u, mogelijk door in uw persoon gelegen omstandigheden, niet zonder meer vanzelfsprekend is, dat u uw toezegging dat u nooit meer dit gedrag zal laten zien, op dit moment gestand zou kunnen blijven doen. Bovenstaande elementen spelen een belangrijke rol bij het bepalen van de tuchtrechtelijke reactie.

Ten overvloede merk ik op dat ofschoon (het bestuur van) de vereniging na de meldingen adequaat heeft gehandeld, deze casus leert dat bij de aanstelling van de trainer getoetst moet worden of deze in voldoende mate over de competenties beschikt om de zorgplicht onberispelijk te kunnen invullen. In ieder geval is van belang dat deze zorgplicht expliciet tussen het bestuur van de vereniging en de aan te stellen trainer wordt besproken. Dat is een les die uit deze casus sowieso geleerd moet worden.

Straf/maatregel

Alle sporters dienen zich veilig en onbezorgd te kunnen voelen bij het uitoefenen van hun sport. Bij het zorgdragen van een veilig en prettig sportklimaat spelen trainers en coaches een sleutelrol. U heeft inbreuk gemaakt op de persoonlijke integriteit van een aantal teamleden; dit reken ik u aan.

Het is om te beginnen de vraag of het verantwoord is dat beschuldigde ooit weer als trainer van minderjarige spelers aan de slag kan. Deze vraag wordt vooralsnog ontkennend beantwoord. De aanklager meent dan ook dat het doel om herhaling voor de toekomst te voorkomen thans alleen kan worden bereikt door een levenslange specifieke functieontzegging. Dat is ook in het belang van beschuldigde zelf. Het is immers mogelijk dat beschuldigde tot de verweten gedragingen is gekomen (en gebleken niet onmiddellijk stopte) door oorzaken in zijn persoon gelegen. Het verdient dan ook meer dan aanbeveling dat beschuldigde, voor zover dat nog niet is gebeurd, de achtergronden bij zijn gedragingen betreft in zijn hulpverleningstraject.

De aanklager hanteert hierboven de termen “vooralsnog” en “thans” vanwege de jonge leeftijd van beschuldigde en het feit dat ongewis is wat de resultaten van het hulpverleningstraject zullen zijn. Voor zover er zich gewijzigde omstandigheden voordoen kan een beroep worden gedaan op de gratieregeling van de KNVB.

De specifieke functieontzegging heeft betrekking op het optreden als trainer/begeleider/coach van jeugdteams. Het is dus beschuldigde wel toegestaan om betrokken te zijn bij seniorenteams. Achtergrond hiervan is dat, mede gelet op zijn jeugdige leeftijd, voor hem niet op voorhand alle deuren gesloten moeten blijven.

In dat kader wordt wel verwezen naar de NOC*NSF Gedragscode voor trainers/coaches en begeleiders. Hierin wordt onder meer bepaald dat:

‘Een trainer, coach of begeleider zorgvuldig en oprecht is bij het vermelden van ervaring en functies en alle relevante feiten bij de aanstelling als trainer, coach of begeleider vermeld’

Het is vervolgens aan het aanstellend bestuur van de vereniging om de juiste afwegingen te maken. Om stigmatisering te voorkomen kan van de zijde van beschuldigde volstaan worden met een beperkte melding die recht doet aan de specifieke functieontzegging. Het enkel melden dat het trainen van pupillen geen optie is, is afdoende. Veiligheidshalve is dit als bijzondere voorwaarde geformuleerd.

Bij het bepalen van de tuchtrechtelijke reactie, wordt ook betrokken dat beschuldigde vanaf de eerste ouderavond op [datum] door de club op non-actief is gesteld. Zulks betekent dat de schorsingsperiode op die datum feitelijk is ingegaan en dus bij de tenuitvoerlegging wordt betrokken. Er bestaat na afloop van het hierna te noemen onvoorwaardelijk deel van de schorsing evenwel geen beletsel dat beschuldigde weer als KNVB-lid actief is.

Dat kan dus zijn als spelend lid of als trainer/coach/begeleider van een seniorenteam, dat laatste gedurende de proeftijd onder de voorwaarde zoals vermeld. Of het verstandig en/of haalbaar is dat dat kan bij de [vereniging] is aan betrokkenen.

Conform artikel 9, lid 5, sub a, juncto artikel 17 juncto artikel 23 van het Reglement Seksuele Intimidatie ben ik als aanklager van het ISR bevoegd om een schikkingsvoorstel te doen.

Gezien de ernst van de overtredingen en genoemde feiten en omstandigheden acht ik de volgende sanctie passend en geboden:

- Een verbod tot het deelnemen aan of organiseren van trainingen, wedstrijden of andere activiteiten binnen het bondsverband van de KNVB of een daaraan verbonden lid rechtspersoon voor de duur van 3 jaar, waarvan 2 voorwaardelijk met een proeftijd van 2 jaar onder de voorwaarde dat beklagde bij een eventuele aanstelling als trainer vermeld dat trainen van jeugdteams geen optie is.
- en
- Een functie uitsluiting voor de functie van trainer/begeleider van jeugdteams voor een onbeperkte periode.

Ik verzoek u om op dit voorstel binnen twee weken te reageren, uiterlijk op 10 mei 2021.

Indien binnen deze termijn geen bericht van u is ontvangen, wordt aangenomen dat u het schikkingsvoorstel heeft afgewezen. In dat geval zal ik aangifte doen bij de tuchtcommissie en behoud ik me het recht voor het onderzoek te verruimen.

Accepteert u tijdig het schikkingsvoorstel, dan wordt de sanctie opgelegd. Een dergelijke sanctie is bindend en het betreft op dat moment een onherroepelijke sanctie als zijnde opgelegd door de tuchtcommissie.

Een afschrift van dit schikkingsvoorstel wordt verstrekt aan de KNVB en het slachtoffer.

Indien u vragen heeft, kunt u zich wenden tot de Coördinator integriteitskwesities van het ISR, de heer P. Helgering.

Ik vertrouw er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Tekenen voor akkoord:

Namens de aanklager mr P. Berden,
Mr. P.J. Helgering
Stichting Instituut Sportrechtspraak

[Betrokkene]
Datum: